

CUINA

La culpa d'això de les vaques boges.

Juan-Antoni Ferran

Els qui hauran tingut la paciència i la bona voluntat d'anar llegint aquests escrits, ja disculparan que, aquest cop, un no estigui per lirismes culinaris. A veure on acabarem, amb tanta inconsciència, tanta irresponsabilitat i tanta incompetència. En aquests casos, si hi ha morts, són «danys col·laterals»; ningú ho fa expressament. Que et matin col·lateralment deu resultar un consol, quan et mors.

Fa un cert nombre d'anys —a les èpoques on sortia més bé de preu regalar-li un abric que convidar-lo a sopar-, un servidor va coincidir, en un viatge a Londres, amb un veterinari municipal d'una comarca veïna, de la mateixa edat i figura (ben peixats, vull dir). Compartint experiències, anàrem a una *carvery*, establiment de restauració en règim de barra lliure, especialitzat en les carns cuites de la cuina anglesa. Vist l'entusiasme gastronòmic del manescal, se'm va acudir criticar la cria d'aviram amb farina de peix —llavors era la darrera moda- i fer retret de l'infame sabor d'aquells animals, en comparació amb les excel·lències dels picafemers criats amb gra. I, sorpresa!: el docte contertulià sostingué, a tota ultrança, que no hi havia diferència. En no disposar d'altre argument d'autoritat que la informació subministrada per les pròpies papil·les linguals, l'escriptor va preferir callar davant el *vere dictus* de la ciència oficial, pronosticar mentalment un futur incert a l'alimentació civilitzada, i murmurar, com Galileu: «*e pur, si muove!*».

Ara, com passa en totes les catàstrofes socials, la culpa no és tota d'un de sol. És de la colla de saviassos diplomats, llicenciats i doctorats que creuen que ho saben tot i que, fent d'aprenent de bruixot, homologuen temeràriament usos anti-naturals. És de la *old lady* confitada en laca per al cabell i els seus ministres, els

ESCOLA DEL SOL

C. Migdia, 35-45 - C. Sant Pau, 20
Tels. 93 727 82 46 - 93 725 74 61
08201 Sabadell

quals, en saber el perill potencial de les serradures de bèstia morta, les prohibeixen al seu país i les exporten sense cap escrúpul. És del funcionari europeu que, en una nova exhibició d'incompetència, decideix evitar el problema econòmic imminent, ignorant el perill; és a dir, a costa de la catàstrofe futura que ara, pocs anys més tard, ja tenim aquí. És dels tradicionals manaies de l'Espanya *cañí*, que amaguen l'enterrament de bèsties i la informació, amb menyspreu per la vida aliena. I que demanen permís a Europa per emular aquella filla de la Gran Bretanya, i poder atemptar impunement contra la salut pública mundial, fent menjar al tercer món les bandejades serradures.

Finalment, la culpa és de tots aquells ciutadans del primer món –la immensa majoria– que fan una dieta, llepafils i suïcida, de ric malcriat. Què es pensaven?, que els xais només tenen costelles, que els vedells només tenen bistecs, que al mar no hi ha altre peix blanc que el lluç? Si el comprador no vol ni galta o conill de vedella, que són unes carns extraordinàries, meloses, que xuclant s'empassen..., ni cap i pota, ni cervell o qualsevol altra part de l'animal –només bistec–, els subministradors podien fer dues coses: o repercutir el cost de tot l'animal en els bistecs o «reciclar» el «rebuig». La primera solució es va trobar impossible (ara caldrà prendre-la per força); s'adoptà la segona. Tant ha insistit el consumidor majoritari en no voler menjar d'aquestes parts dels animals sacrificats, que la selecció natural –teoritzada per Darwin– ha entès el missatge: ara no en podem menjar ni els que també compràvem aquestes carns bones i barates!

La cultura alimentària, avui, es perd irremissiblement. Quan hi ha més lite-

ratura sobre la matèria. Sembla que, en aquestes qüestions, la gent llegeix al revés i desaprèn. Com que pagant, Sant Pere canta, i ja no es passa fam, el consumidor majoritari creu que es pot menjar de caprici cada dia, a tots els àpats. Esgarrifa veure els resultats de l'enquesta que s'acaba de publicar als diaris, feta a Barcelona. Van alguns exemples: el 95% dels adolescents menja massa carn vermella; el 82% menja de manera molt escassa, arròs, pa, pasta i patates; el 88%, amb prou feines si tasta la verdura; etc. Si els adolescents, que necessiten més proteïna que ningú, per créixer, ja en mengen massa, què deu passar amb els que només necessiten la quantitat justa per a la reposició!

Un servidor, que no ha conegut els anys de fam de la guerra i només recorda, vagament, el dia que es van suprimir els darrers cupons de racionament, opina que la gana que va passar la generació anterior, ha marcat la seva i les posteriors, amb l'afany per no perdre ni un àpat i que l'aliment sigui consistent, contundent, quasi... No obstant, durant els cinquantes, es menjava de tot. El record encara immediat de la misèria, en aquells anys, feia que hom no pogués dir: «no m'agrada!». La resposta a cada intent, era invariable: «tan de bo n'haguéssim tingut, durant la guerra!». I per aquí o per la porta. Ara no; ara es menja pels ulls. O això, o l'altre extrem: la bulímia i l'anorèxia.

La modesta opinió d'un servidor és que el remei de tot plegat es troba en la lliçó d'una anècdota que un amic li va explicar fa anys. Uns coneguts d'ell, tenien una criatura llepafils i capriciosa; quan li posaven el plat a taula, deia: «no en vull!». La mare, indefectiblement, li preguntava què volia, i li preparava; a la vista del requi-

sit, la criatura preguntava: «què em dones, si m'ho menjo?». La mare, llavors, pagava l'impost revolucionari exigint. Un dia, però, la van ingressar en un hospital, per fer-li una intervenció quirúrgica. Al vespre, el pare, home de limitades habilitats culinàries, féu una truita de patates; el marrec va fer com de costum: «no en vull!». El pare, posà el tros de truita de la criatura a la nevera, i la va dur a dormir. Amb l'arrogància del qui se sap monarca, convençuda d'haver creat un problema de consciència al progenitor, la malcriada criatura se n'anà a dormir dejuna. L'endemà, a dinar, va sortir el mateix tros de truita; l'infant, tornà a treure la monàrquica arrogància. Resultat: a l'escola sense dinar i la truita a la nevera. Al vespre, el pare preguntà: «vols truita, per sopar?». La criatura, que havia entès la nova correlació de forces, respongué: «sí, caram, que sinó em mataràs de gana!».

Cal menjar de tot, fer dieta variada. No facin, doncs, com aquests gregaris que ara han bandejat la carn de vedella de la seva cuina i de la de les escoles; vagin a la seva carnisseria. Hi demanen consell sobre què comprar. Si es queden una peça que no n'han comprat mai, i no saben com cuinar-la, hi demanen consell sobre això, també. Altrament, acabarem menjant pinsos integrats de boles, desinfectats, vitaminats i mineralitzats, com els dels pobres gossos domèstics –que també descendeixen de caçadors socials, com nosaltres-. I llavors sí que farem uns pans com unes hòsties!

RIBAS
OPTICS

AL VOSTRE
SERVEI
DES DE 1945

Via Massagué, 32 - Tel. 93 725 13 36
Rambla, 41 - Tel. 93 725 99 67
08202 SABADELL

PEIX i MARISC
J. BARBERÁ

Tels. 93 714 52 87 - 93 714 55 40
Castellar del Vallès

RESTAURANT
cuina de mercat

Can Feu

Pintor Borrassà, 43-47 • 08205 SABADELL
Tels. 93 727 70 42 - 93 726 27 91